

ایران جامانده از سرمایه‌گذاری گازی در خزر

شرکت نفت ادنوک امارات متحده عربی به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نفت در خاورمیانه، اکنون سرمایه‌گذاری جهانی گاز را با خرید ۳۰ درصد از سهام میدان گازی آبشرون آذربایجان در دریای خزر، آغاز کرد.

آران نیوز : گزارش و تحلیل

شرکت نفت ادنوک امارات متحده عربی به عنوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نفت در خاورمیانه، اکنون سرمایه‌گذاری جهانی گاز را با خرید ۳۰ درصد از سهام میدان گازی آبشرون آذربایجان در دریای خزر، آغاز کرد. در همین حال، اما به گزارش شبکه خبری بلومبرگ، این اولین خرید بین‌المللی شرکت ادنوک در عرصه بالادستی صنعت نفت به شمار می‌آید.

در این معامله، شرکت ملی نفت جمهوری آذربایجان، «سوکار» و «توتال انرژی» هر کدام ۱۵ درصد از سهام را به شرکت نفت ادنوک امارات متحده عربی واگذار کردند.

حرکت امارات به سوی خزر

شرکت ملی نفت ابوظبی اعلام کرد که ۳۰ درصد از سهام میدان گازی «آبشرون» جمهوری آذربایجان واقع در دریای خزر را خواهد خرید. به این ترتیب، به نظر می‌رسد امارات در حال افزایش سرمایه‌گذاری در زیرساخت انرژی در حوزه دریای خزر است. بر اساس توافق مذکور، شرکت نفت دولتی آذربایجان «سوکار» (SOCAR) و «توتال انرژی» فرانسه که قبلاً هر کدام ۵۰ درصد از سهام میدان گازی آبشرون را در اختیار داشتند، ۳۵ درصد از سهم خود را حفظ می‌کنند. همچنین شرکت توتال فرانسه ۵۰ درصد سهام میدان گازی «آبشرون» - میدان بزرگ گازی دریای خزر - را که ماه گذشته میلادی فاز نخست آن راه اندازی شد، به عنوان اپراتور در اختیار دارد.

توتال انرژی استخراج گاز از آبشرون را نخستین بار در ماه ژوئیه اعلام کرد. این گروه انرژی فرانسه روز جمعه تایید کرد که توتال و سوکار هر یک ۱۵ درصد از سهام خود در میدان گازی آبشرون را به شرکت ملی نفت ابوظبی فروخته‌اند، ولی از اعلام قیمت خودداری کرد.

این سرمایه‌گذاری اماراتی‌ها در حالی رخ می‌دهد که میدان گازی «آبشرون» که در آب‌های باکو از سهم دریای خزر قرار دارد، سالانه دومیلیارد مترمکعب و در فاز دوم 5 میلیارد مترمکعب تولید گاز خواهد داشت و یکی از «منابع جدید صادرات گاز به اروپا» به حساب می‌آید. همزمان خبرگزاری رویترز نوشته است که «ادنوک» به عنوان شرکت ملی نفت ابوظبی امارات به طور جدی قصد دارد که تجارت جهانی گاز خود را گسترش دهد.

اژدهای نفتی در جستجوی گاز

از سوی دیگر، شرکت «دراگون اویل» امارات سال‌هاست که تولید گاز از میادین گازی ترکمنستان «در دریای خزر» را آغاز کرده است. این شرکت، آوریل امسال اعلام کرد در نظر دارد 8 میلیارد دلار سرمایه‌گذاری جدید در میادین ترکمنستان انجام دهد.

باکو در همین حال سال گذشته از فاز دوم میدان «شاه‌دنیز» نیز به عنوان بزرگ‌ترین میدان گازی دریای خزر - ۱۰ میلیارد متر مکعب گاز به «اتحادیه اروپا» صادر کرد و طبق تفاهم‌نامه امضا شده میان دولت باکو و اتحادیه اروپا، این رقم تا سال ۲۰۲۶ حداقل دو برابر یعنی تا ۲۰ میلیارد متر مکعب افزایش خواهد یافت. همچنین، شرکت ملی نفت ابوظبی نیز روز جمعه ۱۳ مرداد اعلام کرد که ۳۰ درصد از سهام میدان گازی آبشرون در آب‌های باکو را خریداری می‌کند. کما اینکه خبرگزاری رویترز نیز در همین باره نوشته است که شرکت ملی نفت ابوظبی در نظر دارد تجارت جهانی گاز خود را توسعه دهد.

این شرکت در ماه مارس امسال نیز به شرکت بی‌پی بریتانیا پیشنهاد داده بود که با مشارکت هم ۵۰ درصد از سهم شرکت گازی نیومید انرژی اسرائیل را خریداری کنند تا بتواند وارد بازار انرژی اسرائیل نیز شود. همچنین شرکت «دراگون اویل» امارات نیز حالا دیگر سال‌هاست تولید گاز از میادین گازی ترکمنستان در دریای خزر را آغاز کرده و آوریل امسال خبر داد که در نظر دارد 8 میلیارد دلار سرمایه‌گذاری جدید در میادین ترکمنستان انجام دهد. از سوی دیگر شرکت «دانا گاز» متعلق

به امارات متحده عربی نیز به سراغ بزرگ ترین میدان گازی اقلیم کردستان عراق، رفته است و تلاش دارد که این میدان را توسعه داده و در تلاش است برای صادرات ذخایر گازی اقلیم کردستان عراق به اروپا از این میدان گازی بهره ببرد. حالا با رصد این اخبار و روند تازه سرمایه گذاری اماراتی ها، به نظر می رسد که شرکت ملی نفت ابوظبی با توجه به تحریم های روسیه و نیاز اروپا به منابع جدید گازی، بیشتر بر بازار گاز متمرکز شده باشد.

ایران بدون توسعه هیچ میدانی در خزر

اما اسفبار این است که در بین کشور های ساحلی دریای خزر که هر کدام سهمی از کاسپین دارند اکنون این تنها ایران است که هیچ میدان نفتی یا گازی را توسعه نداده و هر چهار کشور ساحلی خزر در آب های تحت حاکمیت خود در این دریا هم نفت و هم گاز تولید می کنند. برای مثال حتی باکو و ترکمنستان با همه اختلافات برای توسعه میدان مشترک گازی و نفتی «دوستلوق» بعد از 30 سال مناقشه بر سر حاکمیت آن نزدیک به توافق هستند.

کما اینکه طبق قراردادی که پارسال میان باکو و ترکمنستان امضا شد، قرار است شرکت های نفتی باکو و عشق آباد به صورت مشترک آن را توسعه دهند و انتظار می رود گاز تولیدی آن با احداث یک خط لوله کوتاه ۸۰ کیلومتری به میدان نفتی «آذری» جمهوری آذربایجان در دریای خزر متصل شده و از طریق زیرساخت های موجود سالانه دو میلیارد مترمکعب گاز آن به اروپا منتقل شود. اما در مقابل ایران که یک بلوک گازی مشترک نیز با باکو دارد که به نام «البرز» خوانده می شود و اکنون بیش از یکدهه است که تفاهمنامه اکتشاف این میدان میان دو کشور امضا شد، اما هیچ شرکت خارجی به خاطر ایران، آماده اکتشاف و حفر چاه در این بلوک نشده و دقیقا مشخص نیست آیا این بلوک حاوی میادین نفت و گاز هستند یا خیر؟ از سوی دیگر ایران در حالی درگیر مساله تحریم ها و بحران های ناشی از آن است که پیش از این حداقل دو خبر مهم درباره میادین گازی کشف شده در خزر در حوزه آب های ایران منتشر شده بود.